

Önkéntes tevékenység a BMSZKI-ban

Készítette: Rácz Adél, önkéntes koordinátor (Szakmai Fejlesztési és Módszertani Iroda)

Intézményünk 2013 óta fogad önkénteseket, akik számos különböző feladatot láttak már el nálunk. Voltak köztük fodrászok, kozmetikusok, terapeuták, orvosok, és számos más szakma képviselői; segítettek bennünket csoportok vezetésében, önéletrajzok írásában, adományok szállításában és sok-sok egyéb területen is.



A Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei közérdekű önkénteseket fogadó szervezet, mely önkéntes szerződést köt az önkéntesekkel, és folyamatosan törekszik az önkéntes munka jelenlétének erősítésére. Hálásak vagyunk valamennyi önkéntesünknek, és nagyra értékeljük a munkájukat – épp ezért nagyon fontos a számunkra, hogy folyamatosan fejlesszük az önkéntes programunkat, és megteremtsük a megfelelő struktúrát és támogatást az önkénteseink számára.

A hosszú évek tapasztalatai ellenére még mindig folyamatosan tanuljuk, hogyan tudunk fenntartható és hatékony önkéntes közösséget működtetni. A korábbi években sajnos csak egy rövid időszakban volt kijelölt önkéntes koordinátora az intézménynek, így a telephelyek vezetői és munkatársai sokszor a saját ismeretségi körükből vagy önerőből toboroztak önkénteseket – erre azonban nem mindig volt elég energiájuk a meglévő feladataik mellett. 2020-21 között a COVID-19 járvány korlátozásai miatt mérsékelt lehetőségeink voltak önkéntesek fogadására, emiatt igencsak megfogytak az önkénteseink száma.

Az orosz-ukrán háború kitörésével azonban ez megváltozott. A Fővárosi Önkormányzat kérésére már a háború kitörése utáni második napon megnyitottuk az első menekült szállásunkat 100 férőhellyel a Gyáli úton, majd mivel az nagyon gyorsan betelt, február végén a Bánya utcai szállásunkat is felszabadítottuk erre a célra, 60 fő számára. A menekülő családok ellátása teljesen új feladatok elé állította (és állítja mai napig) a BMSZKI-t – részletesen erről lásd az *Ideiglenes menekültszállások* c. beszámolóban foglaltakat – a menekült program részeként pedig lehetőségünk nyílt önkéntesek bevonására, akik hatalmas segítséget jelentettek számunka mindjárt az első időszaktól kezdve. Az SOS Gyermekfalvakkal való együttműködésünk

keretében 2022 nyarára jutottunk el oda, hogy önkéntes koordinátort tudjunk alkalmazni – felvétele ekkorra már abszolút szükségessé vált a rengeteg tennivaló miatt.

Jelen beszámoló az elmúlt egy év önkéntesek bevonásával végzett tevékenységeiről szól; sajnos képtelenség lenne minden egyes feladatot bemutatni, ezért csak azokra a legfontosabb tevékenységekre fogunk összpontosítani, amelyek kiemelkedő hatással voltak az intézményünkre.

A BMSZKI Önkéntes Program felé tett első lépéseink

Azt gondoljuk, hogy egy jó és fenntartható önkéntes programot rendszer-szerűen kell felépíteni, és ennek érdekében lépésről lépésre érdemes haladunk.

A tavalyi év során az egyik első, fontos lépés az volt, hogy – együttműködésben a BMSZKI kommunikációs referensével – frissítettük a honlapunk önkéntességgel kapcsolatos menüpontját, létrehoztunk egy jelentkezési lapot, és egy külön e-mail címet biztosítottunk az önkéntesekkel való kapcsolattartás céljából. Azok az önkénteseink, akik ehhez beleegyezésüket adták, hírlevelet kapnak, és a hivatalos Facebook oldalunkon minden posztunk alatt felhívjuk az érdeklődők figyelmét, hogy jelentkezhetnek önkéntesnek. Emellett pedig rendszeresen beszámolunk minden egyes önkéntes projektünkről egy-egy Facebook posztban.

A rendszertű működés megalapozásához szükséges második lépés a toborzás és csatlakozás menetének kialakítása volt. Jelenleg online, főként a Facebook oldalunkon toborzunk, de offline módszerekkel is próbálkozunk, például plakátok kihelyezésével. Minden jelentkezőnek ki kell töltenie egy jelentkezési lapot, ezt követően pedig felvesszük velük a kapcsolatot. Tapasztalataink szerint a telefonos megkeresés a leghatékonyabb, az emailt inkább csak emlékeztetőként használjuk. Az első találkozás leginkább az ismerkedésről szól, mindkét félnek lehetősége van kérdéseket feltenni. A második találkozás már a terepen történik, ahol az önkéntes megismerkedhet a munkatársakkal. Valamennyi jelentkező esetében ezt a módszert/menetrendet alkalmazzuk, mivel nagyon fontosnak tartjuk a személyes kapcsolatépítést az önkénteseinkkel.

Önkéntes programunk harmadik lépése az önkéntes kézikönyv elkészítése és bevezetése. Ez a munka jelenleg is tart, kézikönyvünk kb. 60%-os készültségi állapotban van. Az önkéntes kézikönyv, reményeink szerint, hasznos olvasmány lesz majd az önkénteseink számára; megismerkedhetnek benne a BMSZKI történetével, szolgáltatásaival – valamint tájékoztatást kaphatnak az önkéntes életútról és a feladatokról, illetve megismerhetik a rájuk vonatkozó szabályokat is. Az elképzelésünk az, hogy az önkéntes kézikönyvet az interjú után

ajánlott olvasmányként adnánk át minden önkéntesnek; illetve a kézikönyv online formában a honlapunkon is elérhető lesz, hogy az érdeklődők bármikor belelapozhassanak.

Közös munka a Magyar Cserkészszövetséggel

A Magyar Cserkészszövetséggel 2022-ben szoros együttműködésben dolgoztunk mindkét menekült szállásunkon. A cserkészek önkéntesei által szervezett játékos foglalkozásokat a gyerekek nagyon élvezik, és – minden visszajelzés szerint – ezek az alkalmak pozitívan hatnak az életükre. Az ilyen tevékenységek nemcsak szórakoztatóak, de fejlesztik a kommunikációs és együttműködési képességeket, javítják az önbizalmat és a stresszkezelési készségeket. Ezenkívül a cserkészek eszközbeszerzéssel is segítették a szállásokat.

A cserkészek jelenleg hetente egyszer rendszeresen látogatják a Gyáli úti szállást, ahol fejlesztő foglalkozásokat tartanak a gyerekeknek. Emellett hétvégente további foglalkozásokat, programokat szerveznek számukra. A közösségi média oldalukon rendszeresen beszámolnak az általuk szervezett tevékenységekről, ezekből idézünk most pár mondatot:

„November utolsó szombatján jártunk a Széchenyi István rajjal a menekültszállón, ahol a délután folyamán töltöttünk el egy pár órát a gyerekekkel. Ez alatt az idő alatt főként játszottunk velük, illetve próbáltunk velük egy kicsit összeismerkedni, megnézni, hogyan töltik itt a mindennapjaikat. Sokan közülünk először jártak ilyen jellegű intézményben, így habár elsőre mind fizikailag, mind érzelmileg megterhelő volt, nagyon megható volt látni a gyerekek folytonos vidámságát, nyitottságát, illetve az ott dolgozók, valamint a szülők összetartását és azt a sok hálát, amit kaptunk az ottlétünk alatt.

Ilyenkor azt hiszem, az ember átértékel sok olyan dolgot, ami számára alapvető, ám nem mindenkinek az, és annak a részesévé válni, hogy ilyenkor mennyi örömet lehet szerezni számunkra apró dolgokkal, mindig nagyon szép és emlékezetes.”

(Gorondi Laura – a Magyar Cserkészszövetség tagja)

„Nagy meglepetés fogadta az önkéntes csapatot, mert érkezésükkor a szállón nem találtak gyerekeket, de szerencsére hamar előkerültek, és így kezdetét vehette a vidám közös játék.

Egy nagy önfeledt szaladgálás után a sötétedő udvarról a szobába húzódtunk, és kézműveskedéssel folytattuk a délutánt. Itt került sor a második nagy meglepetésre: a gyerekeknek olyan egyedi és kreatív ötleteik voltak, hogy több újdonságot tanultunk mi a gyerekektől, mint ők tőlünk, pedig igazán sok ötlettel készültünk!

A délután legnagyobb kihívását a búcsúzás jelentette, mindenki olyan jól érezte magát, hogy az önkénteseknek csak fél órával később sikerült rászánniuk magukat az indulásra. A gyerekek egészen a kapuig kísérték, és alaposan megölelgettek minket, így a tőlük kapott sok-sok szeretettől, hálától és élménytől részegülten indultunk haza, szinte más emberként, mint ahogy jöttünk. Nehéz lenne megmondani, hogy a cserkészek vagy a gyerekek kaptak többet a délután folyamán.”

(1117. Szent Imre Cserkészcsapat tagjai)



Iskolai táskát osztanak a cserkészek a menekült szálláson élő gyermekeknek



Közös slime készítés



Közös mozgásfejlesztő játék

Partnerség az Önkéntes Központ Alapítvánnyal

Az Önkéntes Központ Alapítvány már régóta segíti a munkánkat az önkéntesek fogadásában. Az alapítványtól kaptunk szakmai segítséget az önkéntes szerződésünk elkészítéséhez, részt vehettünk az önkéntesek fogadásával kapcsolatos képzésükön, és kereshetjük őket a kérdéseinkkel is. Idén az ÖKA több módon is segítette a munkánkat. Az év első felében hetente egyszer saját Senior önkénteseikkel tartottak szabadidős foglalkozásokat a menekült szállón élő gyerekeknek. Az év második felében rajtuk keresztül kerültünk kapcsolatba a Hahó Önkéntesekkel (részletesen lásd lentebb), a BMSZKI önkéntes koordinátora pedig ingyenesen részt vehetett az *Önkéntes Menedzsment haladóknak* c. képzésükön. A képzés tematikája érintette a szervezeti struktúrát, az önkéntes stratégiát, az önkéntes koordinátor vezetői szerepét, a nehéz helyzetek kezelését és a visszajelzés fontosságát. A képzésen szó volt arról, hogyan motiváljuk az önkénteseket, miként építsünk közösséget, és hogyan kezeljük a konfliktusokat. Mindezek mellett pedig kiváló lehetőség volt a kapcsolatépítésre más szervezetek önkéntes koordinátoraival.

Együttműködés a Hahó Önkéntesekkel

A háború kitörése után – a menekülteket megsegítendő – rövid időn belül rengeteg tárgyi adomány érkezett a BMSZKI-hoz, melyekért egyrészt nagyon hálásak voltunk, másrészt viszont a kezelésük, megfelelő raktározásuk/tárolásuk okozott nehézségeket – leginkább azért, mert nem volt lehetőségünk arra, hogy átvétel előtt szortírozzuk, vagy rendszerezetten

helyezzük el azokat. Nagyon gyorsan megteltek a raktárhelyiségeink, sőt, a Gyáli átmeneti szálláson hosszú időn keresztül a közösségi terek egy részét is raktárként kellett használnunk. A Hahó Önkéntesek ennek a helyzetnek a kezelésében segítettek nekünk rengeteget. Együttműködésünk első alkalomkor a Gyáli szállás egyik legnagyobb raktárhelyiségében és a közösségi térben segítettek rendet tenni; a második alkalommal pedig a kisebb specifikus raktárakat rendszerezték. Szeretnénk idézni a Hahó Önkéntesek beszámolóiból, melyeket a Facebook csoportjukban tettek közzé:

“Bár nem mertük bevallani, de igazából mi sem voltunk biztosak benne, hogy ezúttal is sikerül megoldani a kitűzött célt. Délután mondtam is Adélnak, a BMSZKI önkéntes koordinátorának, hogy valószínűleg nem fogunk egy nap alatt végezni, mert valóban lehetetlen eltüntetni egy ekkora ruhahegyet, úgy, hogy közben néhány kapcsolódó raktárban is pakolni kell, hogy értelme legyen a munkánknak. Még hatkor is az volt az érzésem, hogy alig-alig haladtunk, és a ruhák valószínűleg újratermelődnek, mert hiába a rengeteg megpakolt zsák és doboz, a kupac valahogy csak nő. Aztán hirtelen következett be a fordulat. Hét óra magasságában megláttuk a padlót, és nyolcra már az is hihető volt, hogy egyszer – valamikor a távoli jövőben – sikerül majd elővarázsolni a társalgót. Ezen mindenki úgy felbuzdult, hogy áradó energiával vetette bele magát ismét a munkába, és ha hiszitek, ha nem, fél kilencre teljes egészében kipakoltuk a hatalmas termet és kiválogattuk a gigantikus ruhahegyet.”

(Pior Becca – a Hahó Önkéntesek koordinátora)

“Képzeljétek, MEGCSINÁLTUK! Azért csupa nagy betűvel, mert (bár mindig ezt mondom), de ma tényleg kilátástalannak tűnt a helyzet. Az ebédnél körülbelül 15%-os készütségi szinten álltunk, ami elég aggasztónak látszott, de a végére ismét olyan tempóra váltott a csapat, amivel versenyeket nyerhetnénk utcahossznyi előnnyel. Összesen 9 helyiségben pakoltunk folyamatosan, és hihetetlen mennyiséget, legalább 30 köbméternyi árut mozgattunk meg minden irányban. Három épületrész között logisztikáztuk ezt a gigászi mennyiséget és gyönyörű rendet varázsoltunk mindenütt. Kiürítettünk egy kétszobás apartmant, és fáradhatatlan önkénteseink végül még ablakot is pucoltak, a vállalt feladatainkon kívül. Kialakítottunk két vegyi raktárat, ahol az utolsó csomag zsebkendőig mindent átnéztünk és rendszereztünk. Kiválogattunk újabb 30 zsák ruhát, és egy 50 m²-es raktár teljes árukészletét szálaztuk át, hogy lejáratí idő szerint rendezzük őket az élelmiszerraktárba. Harminc önkéntesünk dolgozott nyolc órán át, mire minden a helyére került. Most már sokkal egyszerűbb lesz a dolgozóknak átlátni és kezelni a

raktárkészleteket. Segítségünk is volt bőven, mert a helyi gyerekek nagy örömmel rodeóztak a molnárkocsikkal, és nyomkodták a teherliftet (természetesen a mi felügyeletünk mellett)."

(Pior Becca – a Hahó Önkéntesek koordinátora)

"Mostanában egyre többször éreztem, hogy hiányzik valami az életemből, de egészen tegnapig nem tudtam eldönteni, hogy mi lehet az. Most már tudom: a RAKTÁRPAKOLÁS volt az. Becca szavaihoz nehéz bármit is hozzáfűzni, valóban bámulatos volt nézni, ahogy a nap folyamán folyamatosan készültek el a rendbe rakott és kitakarított szobák, termek, raktárak. De talán még szebb volt látni azt, ahogy a térdig müzliszeletben gázoló vagy éppen ruhahalmokban ellepett önkénteseinek is önfeledten viccelődve, boldogan és egymást segítve győztek le minden akadályt."

(Elődi Marcell – a Hahó Önkéntesek tagja)

A Hahó Önkéntesek nem csak az adományok logisztikai koordinálásában segítettek, hanem lehetővé tették egy csodálatos hangulatú karácsonyi fotózás megvalósítását is a menekült családok számára. Az önkéntesek varázslatos díszletet rendeztek be a fotózáshoz, készítettek süteményeket és forró csokoládét a várakozóknak, zokni hóembereket alkottak kézműves foglalkozás keretében és még apró karácsonyi ajándékkal is meglepték a gyerekeket. A BMSZKI fotósa készítette a képeket, munkatársaink pedig segítettek a női ügyfeleinknek megjelenésük csinosításában a fotózásra. Az adományoknak köszönhetően a családok nem csak digitális formában kapták meg a képeket, hanem nyomtatott formában is.



A Hahó Önkéntesek és a Gyáli Ideiglenes Menekült Szállás Ellátási egységvezetője a karácsonyi fotózáson

Vállalati önkéntesség

Az idén az egyik telephelyünkön az Aeogon Biztosító vállalati önkéntesei is segítették a munkákat, ők egy ledolgozandó szombati napot váltottak ki az önkéntes munkával. Az ilyen vállalati önkéntességet fontosnak tarjuk, hisz a vállalatoktól ma már elvárják a társadalmi szerepvállalást, mi pedig szívesen adunk terepet az efféle önkéntességi formának, ezzel is növelve az ügyfeleinknek biztosított szolgáltatások minőségét. A vállalati önkéntesek ebben az esetben az egyik nappali melegedőnk beíró helyiségét festették ki, ami nagyban hozzájárult az otthonosabb és barátságosabb környezet megteremtéséhez.

Egy másik alkalommal pedig a Vodafone vállalati önkéntesei tették barátságosabbá mindkét menekült szállásunk udvarát. A Bánya utcai szállón magaságysokat készítettek raklapokból és paradicsom palántákat ültettek bele; a Gyáli úti szálláson pedig egy játszóteret építettek a gyerekeknek.



Az Aeogon vállalati önkéntesei

Közösségünk

2022-ben összesen kb. 80 önkéntessel dolgoztunk együtt különböző projektekben/területeken. Önkénteseink főleg a menekült ellátásban segédkeztek. Jelenleg 8 fő olyan önkéntesünk van, akikre rendszeresen számíthatunk – közülük 2 főnek van heti rendszerességű önkéntes feladata (egyikük a korábban említett gyerekcsoportban nyújt heti egyszer segítséget, míg másikuk az adományok telephelyek közötti szállításában segít). Sok önkéntesünk főként az adományok válogatásában vett részt – és többükkel jelenleg zajlanak az egyeztetések arról, milyen egyéb feladatokba kapcsolódnának be szívesen.

Jövőbeli terveink

Annak érdekében, hogy a BMSZKI önkéntesekkel való együttműködése fenntartható és hatékony legyen a jövőben, szükséges további fejlesztéseket végrehajtanunk. Egyik elsődleges feladatunk az önkéntes kézikönyv befejezése, majd pedig szeretnénk a szállásainkat, telephelyeinket még inkább megszólítani, bevonni az önkéntesekkel való együttműködésbe. Egy-egy telephelyen érdemes lehet önkéntes mentort kijelölni, így biztosítva a mentori támogatást, amely szükséges az önkéntesek biztonságos munkavégzéséhez. A telephelyek igényfelmérése alapján, terveink szerint, meghirdetünk önkéntes pozíciókat (munkaköri leírással), hogy az önkéntesek könnyebben el tudják dönteni, hogy vállallják-e az adott feladatot.

Szeretnénk még több képzésen részt venni, melyek az önkéntes menedzsmentről szólnak, fókuszban tartva a toborzási technikákat, a motiváció fenntartását és az önkéntesek szervezetbe való integrálását.

Fontos lehet az – erre nyitott – önkénteseink képzésbe vonása is, hogy felkészítsük őket azokra a helyzetekre, amelyek előfordulhatnak a munkájuk során. Ezen kívül pedig szeretnénk lehetőséget biztosítani az önkénteseinknek, hogy a már meglévő belső képzéseinken részt vehessenek.

Az önkéntesek számára szervezett programok fontosok a közösségépítés és a motiváció fenntartása, növelése érdekében. Az ilyen programok lehetőséget biztosítanak új emberek megismerésére és a közös élményszerzésre. Ezért tervezzük, hogy fél vagy negyed évente legalább egy csapatépítő szabadidős tevékenységet szervezünk az önkénteseinknek.

Az önkéntesség lényege, hogy szabad akaratból, ellenszolgáltatás nélkül, a közös érdekében végezzünk valamilyen tevékenységet. Ezzel együtt úgy gondoljuk, hogy az áldozatos munkáért jár az elismerés és a visszajelzés. Hosszabb távon szeretnénk egy értékelési és jutalmazási rendszert kidolgozni az önkénteseink számára. Szeretnénk évi értékelő beszélgetéseket tartani, emellett pedig a meglévő jutalmazási módszereket is alkalmazni, mint

például az Önkéntes Központ Alapítvány éves önkéntes díjra jelölését, illetve egy saját "BMSZKI Év Önkéntese" díjat.

A szakmai céljaink elérését segítő és hátráltató tényezők

	Segítik a szakmai céljaink elérését	Hátráltatják a szakmai céljaink elérését
Belső	- Az önkéntes koordinátorban megbízik a vezetés ezért alapvetően szabad kezet kapott az önkéntes program kialakításához. - Felkészült, erős szociális szakmai háttérrel rendelkező kollégák tudják támogatni az önkénteseket. - Lehetőségünk lesz belső képzésekkel támogatni az önkénteseket.	- A kollégák (jelentős leterheltségük mellett) olykor plusz tehernek élik meg az önkéntesekkel folytatott közös munkát. - Dolgoznak olyan önkéntesek egyes telephelyeken, akikről az önkéntes koordinátor nem tud, így nincsenek benne a rendszerben. - Lassú belső folyamatok.
Külső	- Sajtókapcsolatok. - Támogató önkormányzatok. - Jó kapcsolatok más szervezetekkel.	- Önkormányzati fenntartású szociális intézményként sokszor nem részesülhetünk egyes támogatási formákban (pl. NIOK hirdetési felület, vállalati önkéntes programok). - Kevés anyagi erőforrás.